

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANULU LI.

Nr. 96.

Brașov, Duminecă, 1 (13) Maiu

1888.

Brașov, 30 Aprilie st. v. 1888.

Orî și câte combinațiuni poli-
tice s'ar face din dreapta și din
stînga este și rămîne fapt, că
mărul de cîrtă între Rusia și pu-
terile centrale aliate e Bulgaria.

Din cînd în cînd organele gu-
vernului rusesc scotî ofțuri pen-
tru Bulgaria, cari dovedesc, că
tote nemulțămirea Rusiei au ace-
lași isvor: cestiunea neresolvată
bulgară.

De unu timp încôce s'au lă-
țitî sgomote despre noue agita-
țiuni ale emisarilor Rusiei în pe-
ninsula balcanică și dela Șumla
ne sosese adî scirea, că o bandă
compusă din Bulgari și Munteneg-
reni a și trecutî granița bulgară
și că a fostî spulberată de cătră
oștirea bulgară fiindî mai mulți
indiviđi omorîți și răniți.

Acosta scire, decă se va ade-
veri, este de natură a deștepta
marî îngrijiri pentru viitoră des-
voltare a lucrurilor în Orient.

Se pôte ca Rusia să aibă sco-
pul de a ține în continuă nelini-
sca țările din peninsula balca-
nică dîr, decă vomî avé în ve-
dere pregătirile ei extraordinare
de răsboiu, e mai probabil, că
guvernul Țarului crede momen-
tul binevenit de a-și inaugura
astfel, cu emisari și cu bande
inarmate, noua acțiune orientală.

Lucrul apare într'o lumină
și mai îngrijitoare, decă vomî avé
în vedere, că mai multî orî mai
puținî serviciul emisarilor ruși
se estinde și asupra țerilor inde-
pendente vecine Bulgariei, asupra
României și a Serbiei.

Deși nu s'a confirmatî până
acuma din isvorî competent, că
turburările țărănesci din România
au fostî puse la cale și de cătră
agenți străini, totuși nu se pôte
nega de altă parte că Rusia caută
să influințeze mereu asupra regi-
mului român în favoarea politice
sale esteriore și că prin urmare
agenții ei se folosesc de nemul-
țumirile ce există în țera spre a
ațîta indirect în contra politice,
care înclină spre alianța puterilor
centrale europene.

E clarî că Rusia lucră cu
tote mijlocele ca să-și pregătască
țeremul pentru eventualitatea unei
nouve ocupări a Bulgariei de cătră
trupele sale. De aceea nu-i pôte
fi indiferentă atitudinea politică a
guvernului român și e natural, că
dorește ca la cărma țerii să
fiă unu guvern, care la casul
datî să nu se opună trecerei tru-
pelor rusesci prin România.

Resolvarea cestiunei bulgare
atinge dîr în modî însemnatî și
interesele României, care trebuie
să vegheze neconținutî ca să nu
fiă surprinsă de evenimente.

S'a anunțatî țilele acestea din
Londra, că Germania împreună
cu Rusia vorî cere dela Pörtă să
destitue pe principele Ferdinand.
Anglia amenință în casul acesta
cu punerea candidaturii prințului
de Battenberg pentru tronul bul-
gar.

Intemplantî-se acosta, credemî
că conflictul neapăratî va trebui

să izbucnescă și pôte să se impli-
nescă prevestirile, că Bulgaria va
pricinui o conflagrațiune generală.

Rusia și România.

Sub titlul acesta scrie „Ham-
burger Correspondenz“ dela 4 Maiu
unul articulu, din care estragemî
următoarele:

Ceea ce unu vechiu cronicarî dicea
despre regele Wilhelm biruitorul și
episcopul Sanfrane, că suntî 2 tauri
puternici, cari conduc carul Statului,
se pôte forte bine aplica Regelui Carolî
altî României și lui Brătianu. Fără în-
doielă, prin stăruințele și modul de
guvernare alî lor, țera românească din-
tr'unu statî orientală a devenitî unu
statî occidental și civilizat.

Cînd Brătianu ajunsese la putere,
d'abia câteva drumuri de ferî eran în
mișcare, construite rîu și scump, elî
rîscumpără, le naționalisă, construi alte
multe din nou, și astăđi România, care
în 1871 avea numai 69 de kilometre
de cale ferată, are 1709, cari în tim-
pul din urmă n'au costatî decătî 50.000
de lei chilometru. Finanțele erau în-
curcate rîu. Deși veniturile crescuse de
la 47,800,000 lei, care erau în timpul
unirei principatelor, la 79,800,000, to-
tuși deficitul era de 13½ milioane. Brăt-
ianu, în anii 1877 până la 1881, reduse
deficitul mai înteu la 2 milioane, în
urmă la 1 milion și jumătate, și în fine
readuse starea normală de echilibrare a
finanțelor, fără nici unu deficit. Veni-
turile se urcară, fără a se pune dări
nouve, la 130,763,480 lei, în care e și
monopolul tutunului cu 25 milioane
din 17 cum era mai înainte și alt
sări de 2,720,000 lei. Prin aceste fapte,
cari au fostî consecința introducerei
ordinei în afacerile Statului și în admi-
nistrațiune și a desvoltării sorgintelor
economice ale țerii, creditul Statului se
restabilî din nou și devenî cunoscutî
în întreaga Europă. Pe cînd în anul
1860 unu împrumutî altî României, de
32 milioane, d'abia putî fi plasatî cu 8
la sută, în timpurile din urmă împru-
muri mai mari de 100 milioane s'au
plasatî cu multă ușurință și celî multî
cu 5 la sută. Starea productivă a țerii
s'a încincitî, grație căilor noue de co-
muniștiune și organizațiunei creditului
agriculturi și a pămînturilor. Decă
unii din vechii proprietari mari s'au ru-
inatî, în locul lor s'a stabilitî o pro-
prietate mică de țeranî, avuți și munci-
torî. Asemenea în comerț, acum Ro-
mânia posedă unu numărî ore-care de
milionari, cari și-au dobânditî aceste stări
numai prin munca lor. Starea armatei
s'a perfecționatî, 80 de milioane s'au
cheltuitî pentru introducerea de noue
arme sistematice și 47 milioane pentru
noue clădiri civile și militare.

Cu ameliorarea stărei economice a
țerii s'a ridicatî și însemnătatea sa in-
ternațională. Pe cînd la 1856 nu se pre-
sentase la congresul din Paris decătî
cerșindî, acum statul românî joca unu
rolî însemnatî în politica europeană și
vorba lui va avé o greutate însemnată
în cestiunea Orientului. Viitorul Ro-
mâniei fiindî basatî pe o stare pacifică,
guvernul Brătianu a vîduș totî cu
atata plăcere, ca și lordul Salisbury,
aliatî Austro-Germană, deși s'a ținutî
în rezervă cu multă precauțiune.

Desvoltarea interioră a Românilor

era, fără pôte, unu sciau în ochii Ru-
siei, căci cu cătî acosta țera se întărea
mai multî, cu atătî putea să opună, ca
unî didî chinezesc, o rezistență mai
mare poftelorî muscălesci. Brătianu cătă
să evite ori-ce causă de nemulțămire ce
ar fi pututî avea Rusia, și a fost ne-
voitî să închidă ochii asupra multor
lucruri, asupra căroră avea dreptul să
se plîngă; dîr după cum la 1878 la
Livadia, cînd Gorciakow a ășu că Ru-
sia nu are nevoie de nici unu tractatî
și absolutî de nici o înțelegere, ca ar-
mata rusă să trecă prin România, și
Brătianu i-a răspuns că atuncia nu va
trece decătî peste cadavrele Românilor,
totî astfel și acum șciî să păstreze cu
mărire și onore neatîrnarea țerii...

Foia germană vorbindî apoi
despre uneltirile rusesci în Bul-
garia și despre înfrîngerea lor,
apoi despre hotărîrea Rusiei de
a-și redobîndi cu puterea și cu
ori-ce mijlocî pozițiunea ce a per-
dutî în Bulgaria, dice:

Acosta însă era o problemă cam grea.
Nu numai că era imposibil să trimetă
o armată îndestulătoare pe Marea Negră
în Bulgaria, dîr Pörtă putea în acestî
casî să profite de condițiunile tractatu-
lui dela 1871 din Paris, privitor la si-
guranța statului său, și să deschidă calea
prin strîmtora Bosforului flotei englese,
a cărei simplă prezență în Marea Negră
făcea imposibilă ori-ce coborîre de trupe.
Așa dîr ori-ce invasiune pe uscatî tre-
buia făcută prin România, după cum a
fostî în tote resbelurile anteriore, și era
sigurî că Regele și Brătianu, avîndî es-
periența fidelității punice a Rusiei din
1878, nu putea conveni la o trecere a
trupelorî prin țera. Rusia nu putea să lî
constrîngă fără o prealabilă înțelegere
cu Austria, care ar fi pututî profita, în-
chidîndî trecetora și împărțindî astfel
armata rusă în două. Acosta înțelegere
însă nu s'a făcutî, și e probabil că Aus-
tria, nu va conveni nici-odată la acosta.
Intr'unu răsboiu cu Austria, Rusia tre-
buie, după cum dice „Novoje Vremja“, să a-
tace nu numai Galiția dîr și Transilva-
nia, unde locuitorii fiindî nemulțumiți
de Maghiari se vorî rescula în contra
lor. Dîr acosta nu o pôte face decătî
numai după ce va aduce la ascultare și
supunere pe România. Decă acosta su-
punere va fi silită a o face cu forța ar-
mată, și va trebui 200,000 omeni, cari
vorî fi sustrași dela câmpul de răsboiu
trebuie dîr să ajungă la același rezultat
pe alte căi. De aci necesitatea de a da
pe Brătianu jos, de a lî înlocui cu unu
ministru binevoitorî Rusiei, de a face
rîscolă în țera, ca să-i facă cu greu mo-
bilizarea armatei.

Vorbindî despre intrigile lui
Hitrovo în România, despre rîs-
cola țeranilor, despre noulî mi-
nister, care pare că nu mulță-
mesce nici elî pe Rusia, foia
germană încheie astfel:

În ori-ce casî, regele are încă în
rezervă pe Brătianu care, cu totă etatea
de 67 ani ce are, este încă plinî de
energiă și tîner. Rușii însă trebuie să
scie, că regele Carolî este tăiatî din-
tr'unu ștejarî mai tare decătî a fostî
prințul Alexandru și că va sci, la tre-
buintă, așa cum a luptatî la Plevna ca
să le scape armata pusă pe fugă, să-și
apere țera, luptîndu-se chiar în contra lor.

„Demonstrațiune navală.“

O telegramă din Constantino-
polî comunică „Agenției Havas“
următoarele:

Duminecă a fostî forte mare emo-
țiune la Yildiz-Kiosk. Unu ambasadurî
otoman, ce nu-lî numimî pentru res-
pectulî ce-lî avemî pentru dînsul, tele-
grafiasse Pörtii, că se pregătea o de-
monstrațiune navală înspăimîntătoare în
contra Turciei. Șese-șeci de cuirasate aus-
triace, englese, italiene și spaniole tre-
buiau să se adune la Barcelona în cursul
lui Maiu spre a merge în Adriatica și în
Arhipelag, și în trecetî a amenința și pe
Grecia.

Tot-odată circula scirea, dîr acosta
fără cea mai mică aparență de temeiu,
că pe timpul călătoriei recente a regi-
nei Victoria, o înțelegere s'a stabilitî
între Englitera, Austria, Italia și Germa-
nia pentru a face unu demersî colectivî
la Petersburgî în termenî curtenitori, pen-
tru a face pe Rusia să înțelgă, că este
inadmisibilă ca pacea Europei să fiă e-
tern amenințată de cestiunea bulgară;
că prin urmare aceste patru puteri roga
pe Rusia să arate mijlocul de a pune
capetî acestei situațiuni. Fără a socoti
că acestî demersî colectivî ar fi o ade-
vărată declarațiune de răsboiu, elî a fost
adusî în legătură cu prima scire, ceea
ce făcu ca una să confirme pe cealaltă,
demonstrațiunea navală fiindî conside-
rată ca consecința răspunsului negativî
altî Rusiei. Dîr ambele sciri suntî false.

Ecă explicațiunile date asupra ace-
tei pretinse demonstrațiuni diferitelor
personaje trîmise îndată de Sultanul la
ambasade, și acosta afară de telegramele
adresate pretutindenî pentru a obține in-
formațiuni: Esposițiunea din Barcelona
va fi deschisă în cursul unei Maiu de
cătră Regenta. Cu acestî ocaziune, es-
cadra spaniolă se va întruni la Barcelona.
Italia, Englitera, Austria au anunțatî că
vorî trimite la Barcelona câte-va corăbii
de răsboiu; e probabil că Francia le va
imita. Pe lângă acosta, împăratul Aus-
triei invită escadra spaniolă să viă să
visiteze porturile austriace ale Adriaticei
unde, dice împăratul, colorile spaniole
n'au fostî vădute dela Carolî altî V-lea.
Corăbiile italiene și englese vorî însoți
probabil escadra spaniolă.

E posibil că acosta explicațiune, cu
tote că e naturală, să nu liniștescă spi-
ritul temetorî altî Sultanului.

Idealul Bulgarilor.

Se scie că principele bulgar
călătorește prin țera, ca să se facă
cunoscutî poporului. În Tîrnova
a asistatî la oficiul divinî în
Biserica celor 40 de martiri. Aci
s'au ținutî și discursuri. Minis-
trul președinte Stambulov luândî
cuvîntul dișe:

„De cincî secole, este pentru prima
oră, că unu suveran bulgar asistă prin-
tre noi la serviciul pascalî în biserica
țarilor noștri. D-șeu, protectorul drep-
tului și alî adevărului, să susțină pe su-
veranul nostru și să-lî ajute a conduce
Bulgaria la țintă.“

La acestea răspunse principele:

„Am prestatî jurămîntul de a con-
duce Bulgaria spre ținta ce-i este indi-
cată de istoria. Ađi reînvoiescî acestî
jurămîntul și din totî sufletul meu vă
repetî angajamentele ce amî luatî că-

tră poporul bulgar, angajamente ce vîu mențin cu tăria.

In același edificiu, am renunțat la toate și am devenit bulgar. In același edificiu vă declar, că idealul bulgar este și al meu, că independența Bulgariei este o cestiune sfântă pentru care am dat viața mea. Urmați pe suveranul vostru, și Bulgaria, cu ajutorul lui Dumnezeu, va deveni mare și fericită, 6r independența sa va fi ocrotită."

Primul codice de legi muntenegre.

Din Cetinje se telegrafiază cătră „Neue freie Presse“:

Principele a lăsat să se publice tocmai acum cu solemnitate *celăl dintău codice civilă* pentru Muntenegru. După publicățiune urmă un *Te deum* însoțit de salve de tunuri. La serbare au luat parte diplomații în mare ținută, întreaga familie princiară și toți demnitarii. Președintele senatului Bozo Petrović ținut un discurs, în care amintit și pe Țarul Alexandru ca apărător al Slavismului exprimându-i mulțămă. Autorul codicelui Balthasar Bogisic a fost lăudat de principe. La urmă ținut principele poporului adunat un discurs foarte important. Codicele intră cu ziua de 1 Iulie în vîgore.

SCIRILE ȚILEI.

Precum anunță foile din Arad, procesul de presă intentat d-lui general *Traian Doda* s'a amănat pe ziua de 24 Iulie. *Procesul de presă* intentat „*Calicului*“ se va pertracta la 11 (23) Maiu înainte juriului din Clușiu. Acusațiunea o va susține procurorul I. Biro.

D-lă *Florin Stană* de Săpunța (6r nu N. Stană cum s'a publicat în numărul trecut al „*Gazetei*“, presbiter al dieceei gr. catolice de *Oradea mare*, a fost promovat în 5 Maiu st. n. la universitatea din Budapesta de „*doctor juris utriusque*“ (dreptul roman și cel bisericesc).

I gratulăm.

In jumătatea a doua a anului curent se vor pune în circulațiune *bancnote noue de câte 1 fl.* Noule bancnote vor fi mai mici ca cele de acum, așa că din o colă de hărtă, din care până acum se croiau 12 bancnote, pe viitor se vor croi 15 bancnote. Se crede că în luna lui Iulie se va și începe tipărirea lor. Hărtia va fi mai durabilă.

In 4 Iunie n. se va ține, în localul direcțiunei financiare din Sibiu, pertractare orală, admise fiind și oferte în scris, pentru *arădarea dreptului de cărcimărită* ală comunei *Orlată* împreună

cu dreptul de a vinde diferite lucruri de mănăcare și altele în casarma din *Orlată* pe timpul dela 1 Ianuarie 1889 până la 31 Decemvre 1893. Prețul strigării e 1820 fl. Condițiunile se pot vedea în cancelaria direcțiunei financiare, precum și la administrațiunea magazinului de tutun în Sibiu.

Acțiunile pentru înființarea *fabricei de arme din Ungaria* s'au depus spre subscriere în Budapesta, Viena și Berlin. O acțiă costă 110 fl. în aur (220 mărci în aur) pentru Berlin, 137 fl. v. a. pentru Viena și Budapesta. Intreprindătorilor li s'a încredințat fabricarea a 180,000 puscă cu repetițiă, cu terminul de predare la finele lui Martie 1892.

„Unirea“ din București dăce, că până acuma s'au găsit șese mii de *bilete de bancă*, a câte 20 lei, din cele falsificate de banda de falsificatori din T.-Severin. A vădit două din acele bilete. Ele sunt foarte bine făcute, afară de corôna de laur dela capul lui Traian, care e rău făcută. Avisul celor cari au obicei să umble cu hărtii monedă.

In Rusia se fac pregătiri pentru serbarea *jubileului de 900 de ani a creștinărei Rușilor*. Pregătirile pentru acesta se fac sub conducerea contelui Ignatieff.

Excursiune la Sinaia. Cu ocaziunea aniversărei încoronărei suveranilor români, va circula în ziua de 10 (22) Maiu a. c. un *tren separat*, cu prețuri foarte reduse, dela *Brașov la Sinaia și retour*.

Ni se trimite spre publicare următoarea:

Declarațiune.

Cu privire la cele cuprinse în „*Gazeta Transilvaniei*“ Nr. 92 sub titlul „*Romanele d-lui Alexi*“, mă simț îndemnată a declara, în interesul adevărului, că:

Eu am avut cunoscință din „*Noua bibliotecă română*“ și chiar din epistola d-lui Teochar Alexi, că în „*Noua Bibliotecă română*“ eșise la timpul său un roman sub numirea „*Ună amoră în vâlcă crăncenă*“, care în fond cuprindea aproape tot ce cuprinde „*Județul*“, ală căruia drept de reproducțiune pentru „*Amiculă Familic*“ l'am câștigat dela d-lă autor. Prin urmare din partea d-lui Th. Alexi nu s'a comis nici cea mai mică incorectitudine, cu atât mai puțin seducțiune.

Am stărunit însă a câștiga dreptul de reproducțiune a romanului „*Județul*“, pentru-că l'am aflat în prelucrare cu totul diferit și adecă mult mai am-

plu decât romanul „*Ună amoră în vâlcă crăncenă*“, care încă se publicase într'o fôia ce nu avea nici 80 abonanți, precum acesta se descoperi la timpul său în însași fôia atinsă.

Gherla, 10 Maiu 1888.

N. F. Negruțiu.
redactorul „*Amiculă Fam.*“

Condamnarea unui antisemită.

Nu puțină senzațiă a făcut în Viena afacerea cav. de *Schoenerer*, deputat în camera din Viena, om cu mare stare, unul din cei mai înfocați contrari ai jidovismului și totodată unul dintre extremii naționaliști germani.

Sîmbătă la miezul nopței, președintele tribunalului din Viena, d. *Holzinger*, a pronunțat verdictul în afacerea *Schoenerer*, după două zile de debateri lungi.

Judecata se basază pe cele dintău mărturisiri ale lui *Gerstgasser*, complicele lui *Schoenerer*, și pe depozițiile redactorilor șiarului „*Neues Wiener Tagblatt*“ și declară pe *Schoenerer* vinovat de violare de domiciliu și amenințări grave, condamnându-l la patru luni de reclusiune, două zile de post pe lună și la pierderea titlului de nobletă. *Gerstgasser*, ală doilea acusat, e condamnat la două luni de reclusiune și amendei acușăii la cheltuieli de judecată.

In timpul judecăței. împrejurimile tribunalului prezentau aspectul lor obicnuit; d6r o mulțime din ce în ce mai considerabilă s'a adunat spre seră în fața palatului „*Landesgericht*“.

Cea mai mare parte era compusă din curioși inofensivi; d6r se observa un număr ore care de tineri, studenți și membri ai asociațiunilor pangermanice, formând grupuri și ascultând de șefii lor. Aceștia erau partizan de ai lui *Schoenerer*, veniți pentru a-i face ovății în casă de va fi achitat.

Când, pe la orele 9, curtea s'a retrasă pentru a delibera, tinerii, dintre cari mulți erau înarmați cu ciomege grôse, au început a striga ura și a intona cântece patriotice nemțesc. Atitudinea lor devenind din ce în ce mai sgomotosă, poliția a procedat la evacuarea împrejurimilor palatului de justițiă. Agenții nefind în număr destul de mare pentru a împrăști mulțimea, s'a scos din curtea casarmei, situate în fața palatului de justițiă, un pluton de infanteriă, care împinse lumea departe și formă un cordon în jurul edificiului.

Pe la orele 10 se răspândește unulă că *Schoenerer* e achitat. Partisanii lui sbiară și cântă mai tare. Un individ, care eșia din „*Landesgericht*“ și s6m6na puțin cu *Schoenerer*, e luat drept acesta. Mulțimea îl aclamă și-l

urmază până când se constată, că preținsul *Schoenerer* e un negustor din partea locului și israelit pe lângă asta.

Când s'a aflat că e osândit, tinerii au început a striga din toate puterile: *pereat!* și totă lumea se îndrăptă spre ușa de eșire a tribunalului pentru a aștepta pe osândit. Nu trec mult și *Schoenerer* apăr. El se silea să zîmbescă și după-ce dete câteva stringeri de mână în dr6pta și în stânga, se urcă într'o trăsură de piață. Partisanii lui însă deshamă calul și-l silescă astfel să se cobore din trăsură și să m6rgă pe jos întovărășit de vre-o miă de ômeni. Se cântă „*Die Wacht am Rhein*“ și alte imnuri germane.

Unii strigară: „*Jos Gautsch!*“ Mulțimea se oprește înaintea casei lui *Schoenerer* și cântecele și aclamațiunile urmară până când unul dintre prietenii lui se urcă pe o bancă și rugă lumea să se împrăștiă.

Căți-va tineri propun să se facă manifestați la redacțiunea șiarului „*Neues Wiener Tagblatt*“; d6r nu sunt ascultați. Ca măsură de precauțiune, redacțiunea era încunjurată de polițiă.

Industria de casă.

De vr'o doi ani de zile, industria de casă a început a câștiga teren și între poporul român din Brașov, mulțămă zeloșilor institutori *George Moiană* și *Candidă Mușlea*, cari pentru lățirea ei nu se dau înderēt dela nici o jertfă. După cursul ținut în v6ra trecută cu mai mulți învățatori din diferite părți, precum și cu o parte din elevele școlii de fete din loc, s'a putut convinge or-cine, care a vădit rezultatele acestor cursuri, că industria de casă e un însemnată isvor de venituri pentru popor. Așa comitetul parochial ală bisericei Sf. Nicolae din suburbiul Scheiu a luat dispozițiuni, ca să se țină un curs anume pentru poporul din Scheiu. Resultatele acestui curs se pot vedea din următorul raport ce d-lă *Moiană* l'a adresat comitetului parochial:

M. Onoratului Comitet parochial ală bisericei rom. ort. r6s. dela st. Nicolae în Brașov.

La hărtia M. Onoratului comitet d6r. 20 Februarie v. 1888 Nr. 39/1888, prin care subsemnatul sunt invitat a arăta resultatele cursului de industria de casă, im iau voiă a espune starea acestei întreprinderi în următorul:

Raport.

Precum este cunoscut, am predat cunoscințele cor6spund6tore în industria de casă la tinerimea poporului nostru din Scheiu până în prezent în două cursuri. In următoarele 3 puncte im iau voiă a descrie pe scurt dezvoltarea lucrărilor cursurilor, partea economică a acestora și în fine voru urma unele propunerii pentru pașii ce voru fi a se lua în viitor.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Revistă literară.

VII.

Din analizele, ce am făcut în revistele trecute, s'a putut încredința totu insul, că la noi încă totu mai trecut de poezi niște autori, ce nici scânteia de poeziă nu p6rtă în suflet. Critica nu s'a împotrivită acestei nemeritate cinstiri, ci a sprijinit-o și critica e vinovată, ca și autorii acestia, pentru nivelul inferior, la care a rămas spiritul literar în Ardel și Ungaria; căci unei critice drepte și sigure nu-i este permis să admită gratificarea acestor felii de versuri cu laurii nemurirei, nu-i se cuvine să prelungească traiul unor colecții de poezii născute m6rte, și să le mijloc6scă influința, ce o câștigă asupra publicului și tineretului, care face încercări în scriere. Cum se vede, la noi nu are val6re nici banala frasă, că a critica nu-i greu. E greu însă, când se ntemplă, ca la noi, că poetul psihiceșce e rudă de aproape ca criticul, că-i duh din duhul lui și astfel fiind, cum se mai găseșce a altul r6ul, ce-lă ai și tu, și nu-lă so-

coteșcei că-i r6u? Este un feliu de familiară afecțiă între criticii și poezii noștri, 6r graiul poporului dăce: corbă la corbă nu-și sc6te ochii. Acesta-i pricina, că o sumedenia de nume necunoscute, de pildă *Dioniu, Joandrea, Morar, Selagean, Pervu, Bailă, Penc, Budescu, Drăghicescu, Morariu* ș. a. potopesce revistele n6stre cu versuri — ah, ce mai versuri! Care cum publică o poeziă, se cuprinde de ambițiă, mai publică două, ajunge la nouă, la nouă-șeci și nouă — și apoi cântă:

Im ceri să-ți scriu o poezie...
S'acordeză lira'mi aurie...
s6u altfelii
Sunt preotulă lui Apollo.
Poete, înainte, vis6ză și trăeșce...
și dă înainte pe „*lunca*“ (!) din vre-o revistă [idea-i a unui poet de-aceștia]
Stărnit de-ală rivnei dragă cobold.
și n nebunesculă aventă de mare poetă
6tă ce vede:

In jurul meu rîjescă turbat
Ur, pizme, stănci cu dinte —!

D6r critica tace, fantasia se aprinde totu mai tare și poezii noștri încep a se socoti nemuritori, a vorbi de „*cerescă aventuri*“, a se porecli „*isvor de gânduri*“ și a cânta:

D6r nu, eu totuși nu-o s6 mor
Așa, c'ar fi rușine (!)
Ad6ncă în fundulă codrilor
Am și eu pe-6recine,
Copii sufletului meu
Sunt cântecele mele...

Nemurirea și-o recunoscă reciproc,
și-și dedică versuri de acestea:

Ideile-ți sublime, poetule iubit,
Iți pun pe a ta frunte, nu diademe reci,
Că laur de vi6tă, ce-or străluci în veci...

Altulă serie:

Și numai ție vr6u s6 nchin
Eterna mea cântare!

Ală treilea cere să-i studiezi „*dece ani*“ versurile ca să i le pricepi, și-ți spune că-i divină arta lui, că „*profana mână n'are drept a ataca*“ colecțiunea lui și vorbind de „*criticatori ascunși*“ le dăce:

„Și-are... n6! d6r cerulă p6te
S6 înșire poftă loră!...“

Acesta-i psihologia poetaștrilor dela noi. Lipsit de idei poetice și învilit într'o limbă de vai D6mne, el își varsă în reviste și în volume producțiunile cu nemodestă caracterisată prin versurile citate. „*Clădimă*“ literatura, dăci unii, și critica îmbărbătează pe acești „*clăditori*“. Resultatulă este, că dela o vreme

d6nșii nu se mai mulțămescă cu simplul fapt, că le permiți să vorbescă despre nemurire, ci pretindă dovești reale, cer premii dela Academiă, ca d-lă *Stan Păjolu* și *Păcătană*, căruia raportorul ardelean îi recunoscuse și acolo talentul, găsind numai că ar mai ave lipsă de studii. Natural că putu scrie apoi versulă acesta:

D6că aș fi eu Alexandri.

In fața acestor apariții te întreb: a cui vină e mai mare, a mediocrității, s6u a celui ce o protege? Protegierea acestora s'ar cuveni să înceteze odată, și nemuritorii noștri strimtorăți în întunecul și uitarea ce li se cuvine. Înundând revistele și publicând volume gr6se, aceste mediocrități prăpădescă timpul, ce l'ai tolosi cetind și 6r cetind scriitorii buni de dincolo de munți; tinerescă în glodul lor și pe cei ce au ceva poeziă într6nșii și-i deprindă cu o muncă repede, ușoră și prea încredută, și le împeștrăză limba cu provincialismele, ce nu au loc în poezia artistică, cu ofensătore construcții și vorbe neromănescă, după cum te poți încredința din versurile lui *I. Bosco*, în cari se gă-

I. Cursurile.

A) Cursul de primăveră (1887).

Acest curs s'a început în 22 Maiu 1887 și a durat până la 30 Iunie 1887 st. v.; orele de instrucție au fost Mercuria dela 4—8 ore p. m. și Vinerea dela 2—8 p. m., așaderea câte 10 ore pe săptămână. Specialitățile esecitate au fost împletitul din nuiele și coloritul lor și anume:

a) Împletituri:

1. Împletitură din nuiele întregi (împletitură simplă, împletitură sucită seu călărită, tivitură și împletitură trasă);
2. Despicierea nuielelor;
3. Geluirea nuielelor;
4. Împletituri cu nuiele geluite.

b) Colorare și lacuire.

1. Colore naturală (albă);
2. Colore fundamentală (galbenă și brună);
3. Lacuire fără colore și lacuire în colore neagră.
4. Alte colori simple diferite.

Soiurile obiectelor lucrate au fost: Corfițe de mână rotunde și lungărețe (ovale) și corfițe de masă rotunde, parte colorate, parte necolorate, conform indigitațiilor de sus.

Acete obiecte au fost espuse vederii publicului român în ziua de Sf. Petru cu ocaziunea încheierii festivității cetirii clasificărilor și împărțirii premiilor la școlile noastre centrale de aici.

În luna lui Iunie am făcut două excursiuni afară la câmp pentru de a arăta învățăcelilor în natură unde și cum crește răchita, cum și când se recoltează și în fine cum se curăță și cum se păstrează.

Învățăcei au fost: 18 băieți și 35 fete, la oaltă 53; între aceștia din Brașov au fost 15 băieți și 34 fete; la oaltă 49. După ocupațiune au fost:

- a) băieți: din cl. II elem. 1, din cl. III elem. 1, din cl. IV elem. 1, din cl. I gimn. 6, din cl. II g. 1, din cl. III gim. 3, din cl. IV gim. 2, din cl. I reală 3;
- b) fete: Din cl. II 2, din cl. III 3, din cl. IV 6, din cl. V 7, din cl. VI 1, din cl. VII 1, și 15 cari nu umblau la școlă. — Între fete au fost unele, cari cercetază școlă evanghelică-luterană.

Etatea învățăcelilor a variat dela 9—14 ani.

Sprîjinirea căldurosă și binevoitoare a acestei noue întreprinderi din partea unui zelos domn profesor dela școlile noastre medii de aici prin trimiterea la cursul a ficelor d-sale și prin propaganda făcută în acestu înțeles și pe la alte familii, de asemenea distinse, de aici, a stimulat și atras pe popor la îmbrășarea acestor folositoare lucrări ale industriei de casă. Aceleași îmbărbătări binevoi a face și on. d. Protopresbiteru I. Petricu pe la mai multe familii din popor, astfel încât îndată am fost încungurată de o mulțime de învățăcei, precum arată numărul de mai sus. Acestu număr era peste puțința omenescă de a fi instruat printr'un singur instructor.

A respinge acum dela cercetarea lecțiilor cursului pe învățăcei, pe cari abia i-am putut vedea adunați la lucru și scuturați de ideile false, ce le aveau despre lucru preste tot și în special despre lucrările industriale, — ar fi fost

un pasu pe cătu de puțin oportunu, pe atătu și de stricacios.

Greutatea acestei încurcate și împedcătoare împrejurări s'a putut delătura numai prin binevoitorul sprijin al colegului meu din Brașovul vechiu, d-lu Candid Muslea, carele pe lângă toate ocupațiunile sale și cu totă depărtarea cea mare, în care se află dela școlă noastră de aici, a venit și mi-a dat mână de ajutor.

Zelul învățăcelilor devenia din ce în ce mai învățiat, cu cât se convinseseră mai mult despre puterile și dibăcia mânilor lor, pe cari nu avuseseră încă ocaziune a le pune la astfel de probă.

Obiectele lucrate la acestu cursu, ca cele dintăiu încercări ale lor, — în urma consultării cu on. d. Protopopu I. Petricu — le-am lăsat în proprietatea celor ce le-au lucrat, din motive de încurajare atătu pentru ei înșiși cătu și pentru alții. Alu doilea rëndu de lucrări au rēmas în parte neterminate din cauza scurtămei timpului.

La acestu cursu a binevoitu a ospita în mai multe rënduri Reverenția Sa d. Protopresb. I. Petricu, on. d. parochu alu cetății Brașovului și președinte alu Asociațiunei meseriașilor români Bartolomeiu Baiulescu și d-lu directoru alu școlii elem. capitale rom. dela școlile noastre centrale de aici G. Bellissimus însuflețind și îmbărbătând pe micii lucrători industriași. Oșpeți din afară încă au dat atențiune acestui mic început alu industriei de casă prin ospitare în câteva rënduri.

(V. 2) rma.)

Literatură.

Logofătul Mateiu, novelă de I. C. Pantu; o broșură 8° de 105 pagini se află de vëndare la librăria N. I. Ciurcu, loco, cu prețulu de fl. 0.40 cr.

Misiunea femeii pe pământ și femeile celebre din anticitate, conferință publică ținută în Ploesci, de **Zacharia Antinescu** profesore. Prețulu unu leu. Produsul e destinat pentru ajutorul sēracilor. Se află de vëndare la autorul și la librăriile din Ploesci.

„L'Autriche en 1888,” (Austria în 1888) rolul și misiunea sa în Europa, de locot. colonelul **Hennebert**, autoru alu mai multor scrieri militare. Paris, a la Librairie illustré, Rue du Croissant 7. Cuprinsulu: Pagină din istoria, Douădec de ani de regim dualist, Cislaitania, Translaitania, Monarchia austro-ungară, Casus foederis, casus belli. E unu volum de peste 250 pagini cu o chartă.

Intēplări diferite.

Focul. În Cizeriu a ars o șură și o casă, proprietățile duor Români. Se bănuiesc că foculu a fost pus. Șura era asigurată. — În Hașagu a fost unu nou foc; au ars edificile economice a 9 Români, er la trei dintre ei și casele cu ce a fost în ele, provisiunile de bucate și alte lucruri. Unu bietu tată de familie i-au ars și două vaci cu lapte și unu vițel. Preotulu gr. or. și încă unu locuitoru le-au ars mașinile de trieratu.

sēmă numai, că decă mai citim și mai imitam modele de feliu celor ce recomandă d-lu **Lăzariu** și alți critici, vomu produce caricatură: căci caricatură este de pildă împreunarea feliuului de scriere a lui **Eminescu** cu acela alu poetilor ce-am analizat și alu altor nemuritori de pe la noi. Acesta încă este unu motiv, pentru care e necesară condamnarea mediocrităților, ce împedcă dezvoltarea unor spirite, cari negăsind însine destulă putere, nu pot apuca pe-o cale a lor, independenți, după cum de exemplu pot observa începuturi de neaternare și în cuprins și în formă la d-lu **Coșbuc**. Criticulu ardeleanu i s'ar cuveni apoi să pună în fața mediocrităților amēnunte analize despre scrierile celor de dincolo; mulți le-ar ceti mai cu sirguintă și multe impotente spirite nu ar mai îndrăzni să publice creații, a căroru nevrednicia ar pricepe-o, pricepēndu mai întâiu frumșețile scrierilor de valōre, ce avem.

G. B. Dnică.

Paguba e de 2560 fl. — În Vurperu a ars șura lui **Michael Stefani**; paguba e de 205 fl., dintre cari 100 fl. erau asigurați. — În Vadu au suferitu doi economi o pagubă de 143 fl. — În Rucuru unu economu o pagubă de 13 fl. — În Țințari mai mulți locuitori o pagubă de 857 fl. 60 cr.

Duel. În zilele acestea au fost în Clușiu două dueluri între elevi universitari, și anume în amēdoue casurile câte unu juristu cu câte unu medicinistu.

Șese glonțe 'n capu. O dramă grozavă s'a petrecut în Cinci-Biserici. **Ludwig Battyani**, în vērștă de 37 ani, ne'nsurat, fostu gardu superioru financiaru, făcu cunosință cu o femeie măritată, care în curēnd își părăsi bărbatul de dragulu lui Battyani. Acesta o iubea peste măsură, trăia împreună cu ea, ceea ce însă nu permitea statulu gardilor financiar. Avea neplăceri în oficiu și în cele din urmă îl înduplecă femeia să iasă din serviciu, ca să aibă liniște. Battyani făcu așa, dēr când peste cătuva timpu începu a lupta cu lipsa de bani, fū părăsitu de amanta sa. Bietulu om făcu tōte 'ncercările ca să își recăștigi postul, dēr vedēndu că inzadar încercă, hotărî să se omōre. Se 'nchise în odaia și după puținu timp se aușiră mai multe împușcături una după alta. Omenii pētrundēndu în odaia lui, Battyani ședea pe canapea, îmbrăcatu în haina de sērbătoare, cu mânăși. Sângele îi curgea din capu, mânilor îi erau încrucișate, se ruga. Lângă elu pe scaun se afla unu revolveru și unu pistolu. Din revolveru își trimesese în frunte cinci glonțe unulu după altulu și apoi unu alu șeselea glonțu din pistolu. Nicu unu glonțu nu putuse să pētrundă de totu tōsta capulu și tōte șese glonțele se opriseră între pelea capulu și între osulu frontalu. Două glonțe i-le-a scos mediculu, care venise 'n grabă, trei i-au cădutu pe când era transportat Battyani la spitalu. Alu șeselea glonțu i-l'a scos a doua și mediculu. Bietulu om făcuse 'n tōtă forma testamentu și averea sa — 50 fl. — o lăsase mamei sale, ca să-lu îngrope cum se cuvine și să-lu pună la mormēntu o pētră comemorativă. Dēr după cum spunu medicii, Battyani nu va mai avē nevoi de ea, deorece se va însănătoșea încurēndu.

Omoritu. Iosifu Ionu Romanu din Ohaba a fostu găsit omoritu pe hotarul comunei. Sunt bănuți de a fi comis crima **Samulu Komaromi**, **George Komaromi** și **Damaschinu Bulea**, toți din Ohaba, cari au și fostu predați judecătōriei cercuale din Șercaia.

Furtu. Făptuitoru necunoscutu până acum au spartu prăvăliora lui **Ioh. Schneider** din Metisdorf și au furatu diferite mărfuri în preț de 19 fl. 46 cr.

Sinucisu. Economulu **Ludwig Bartha**, omu cu stare, din Aiud, s'a spēndurat.

Impunsa. Poliștulu **Ludwig Csibi** din comuna **Georgio-Ditro** a fostu impunsu de unu tauru și muri din cauza ranei căpētate.

SCRİ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.”)

Berlinu, 11 Maiu. Starea fizică a împēratulu este mulțamitōre. „Kreuzzeitung” anunță, că garnisōna fortăreții **Kovno** se va întări în curēnd cu 20.000 omeni.

Parisu, 12 Maiu. În **Lille** și **Donay** se plănuesc pe ziua când se voru de la banchetele boulangiste demonstrațiuni antiboulangiste. Este temere de o ciocnire. Întrēga garnisōnă este consemnată pentru zilele de banchete.

Sumla, 12 Maiu. Sciri sosite din Serbia și România semnalēză organizarea de bande compuse din **Bulgari** și **Muntenegreni**, cari au de scopu a nāvāli în Bulgaria; una a și trecut granița, dēr a fostu spulberată, mai mulți din sinulu ei fiindu omoriti și răniți.

DIVERSE.

Cărți de joc romānesci. Ministrulu financelor din România a comandat în stabilimentulu **Socec** și **Teclu** din București cărți de joc cu figuru romānesci. Cărțile sunt gata; figurile, mai cu sēmă ale damelor și ale regilor, sunt frumos colorate, ele sunt luate din domni, dōmnele și căpitani istoriei romāne. Astfel, pentru a începe cu damele, dama de trefu representă pe dōmna **Despina**; dama de pică e **Elena Dōmna** lui **Mateiu Basarab**; dama de caro **Ruxandra**, fca lui **Vasilie Lupulu**; în sfirșit dama de cupă este **Florica** lui **Mihaiu Vitēzulu**. Regele de trefu e **Mateiu Basarab**, de pică **Mircea celu bētrānu**, de cupă **Vasilie Lupu**, de caro **Stefanu celu mare**. Fanții cavaleri sunt aprodul **Purece**, vitēzulu **Calomfirescu**, hatmanulu **Arbore**, **Preda Buzescu**. Execuțiunea cărților nu lasă nimic de doritu.

O modă ciudată. Din fericire moda purtării giuvaericelelor, pietrilor scumpe, pārea, acum vre-o cățiva ani, a diminua în extensiune; din nenorocire ea însă apărea sub o altă formă, pōte mai puțin sēlbatecă, dēr de siguru totu astfelu de costisitoru. Mulți în adevērtu au vedut — prin baluri mai ales — purtāndu-se pietrările — în locu de a fi atērnate la urechi, gātu și degete — prin pēru, pe rochi și pe... încălțaminte. Dēr ce e ciudatū de totu, e că aflām — dintr'unu jurnal din **Louisville (Kentucky)** — că în **New-York** și alte orașe mari din Statele-Unite ale Americi s'a stabilit următōrea modă printre tinerele d'acolu: „Își încrustēză dinții dinainte cu diamante, care strălucesc de câte ori suridū”. Acestă modă, care are tōtă aparența d'a fi o glumă americană, n'ar trebui — p'aceste vremuri de superficialități — să surprindă pe nimeni!

NECROLOGU.

Friederike Myss nāsc. **Brūnebarbe**, vėduvā reposatulu senatoru **Karl Myss**, a încetat din viēțā în etate de 87 de ani. Imormēntarea se va face **Sāmbātā** la 3 ore d. a. în cimiteriulu ev. conf. augsb.

Fia'i țērina ușorā!

Rectificare. În numărulu de eri alu fōiei noastre, pag. 3., colōna 3., în șirulu alu 14 de sus, fiindu vorba despre epistola **Archiduculu Franciscu Ferdinandu** de Austria d'Este adresată d-nei vicepreședinte a „Reuniunii femeilor romāne din comitatulu Hunedōrei”, acea epistolă pōrtă data de 30 Aprilie, er nu 3 Aprilie, precum din erōre s'a tipăritu.

Cursulu pietel Brașov

din 28 Aprilie st. v. 1888

Banote romānesci	Cump.	8.56	Vēnd.	8.56
Argintu romānescu	„	8.50	„	8.54
Napoleon-d'ori	„	10.02	„	10.05
Lire turcesc	„	11.30	„	11.35
Imperial	„	10.30	„	10.35
Galbin	„	5.89	„	5.92
Scris. fonc. „Albina” 6%	„	101.—	„	—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusesc	„	106.—	„	105.—
Discontulu	„	6 1/2—8%	pe anu.	

Cursulu la bursa de Viena

din 11 Maiu st. n. 1888.

Renta de aur 4%	97.25
Renta de hārtă 5%	85.70
Imprumutul căilor ferate ungare	150.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	95.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	126.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	114.50
Galben împērătesc	5.95
Napoleon-d'ori	10.04
Bonuri rurale ungare	105.—
Bonuri cu clasa de sortare	104.80
Bonuri rurale Banat-Timișu	104.50
Bonuri cu cl. de sortare	104.25
Bonuri rurale Transilvane	104.—
Bonuri croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinu unguresc	99.50
Imprumutul cu premiulu urguresc	122.—
Acțiunile băncei de creditu ungar.	279.25
Acțiunile băncei de creditu austr.	278.60
Renta de hārtă austriacă	78.65
Renta de argintu austriac	80.25
Renta de aur austriacă	109.60
Losuri din 1860	133.50
Acțiunile băncei austro-ungare	874.—
Mārți 100 imp. germane	62.19
Londra 10 Livres sterlinge	125.90
Losurile pentru regularea Tisei și Sēghedinulu	124.50

Editoru și Redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

sescu singuratece strofe frumoșe, dēr în necate într'o colecție de versuri necontrolate riguros și cu-o limbă neadmisibilă. Totu mediocritățile și critica este de vină, că făcare se crede chemat a scrie versuri, după cum se pōte vedea la căprarul **Tripa**:

Și când iau condeiu 'n mână
Și negrele și papirū.
Aud trîmbița că sună
Și eșimū la exerțirū!

Și versuri de soiulu acestora s'au publicat în revistele noastre literare!

Dēr dela o vreme observu la unii tineri, ce scriu versuri, o influență a poetilor de dincolo și mai ales a lui **Alexandri** și **Eminescu**. Dēr reminiscențele, se vede, li sunt așa de puternice, încātū găsesc tablouru, versuri întregi, figuru și întorsături originale de ale acelora trecute în poeziile acestora. Alături cu aceste influențe, negreșitu fericite, ce-ar trebui însă să se țină mai departe de plagiatu, găsesc strofe de felulu celor ce am citat în revistele trecute. Acesta o vou arăta mai pe largu mai târziu, ocupāndu-mē cu poezia în revistele noastre. Aici vrēu să bagu de

Bursa de București.

Cota oficială dela 24 Aprilie st. v. 1888.

	Cump.	vënd.
Renta română 5 ⁰ / ₁₀	91.—	92. 1/4
Renta rom. amort. 5 ⁰ / ₁₀	89.—	90. 3/4
Renta convert. 6 ⁰ / ₁₀	90.—	90. 3/4
Impr. oraș. Buc. 20 fr.	35.—	38.—
Credit fonc. rural 7 ⁰ / ₁₀	105.—	104.—
" " " 5 ⁰ / ₁₀	89. 3/4	70. 1/4
" " urban 7 ⁰ / ₁₀	103.—	103. 1/2
" " " 6 ⁰ / ₁₀	96.—	97.—
" " " 5 ⁰ / ₁₀	85. 1/2	86.—
Banca naț. a Rom. 500 Lei.	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
Ac. de asig. Națională.	—	—
Aură contra bilete de bancă	15. 3/4	16.—
Bancnote austr. contra aură.	2.—	2.2—
Aură contra argintă séu bilete	15. 3/4	16.—
Florin v. austr.	2.—	2.2

Numere singuraticice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se pot cumpăra în tutungeria I. Gross, în librăria Nicolae Ciureu și Albrecht & Zillich.

Cea mai bună 66,36-18
Hârtie de țigărete este veritabilul
LE HOUBLON
 fabricată franceză
 de GAWLEY & HENRY, în PARIS
 A se feri de imitațiune.
 Acastă hârtie se recomandă cu căldură din partea domnilor Dr. J. J. Pohl, D. E. Ludwig, D. M. Lippmann, profesori de chimie la universitatea din Viena, pentru curățenia sa absolută și pentru că nu are în consistența sa nici o materie stricăcioasă;

17, rue Béranger, à PARIS

celu mai escelentū mijlocū în contra tuturorū insectelorū

folosește cu tăriă frapantă și distruge insectele, ce se află, astūfelu de iute și sigură încătū nici o urmă a lorū nu mai rămāne.

Distruge totalū ploșnițele (pāduchii de lemnū) și purecii.

Curățā bucătāriile radicalū de prāsila gândacilorū.

Delăturā imediatū tótā stricăciunea moliilorū.

Eliberézā celū mai iute de supērarea muștelorū.

Apērā animalele nōstre domestice și plantele de totū felulū de parasiți și de bōlele ce urmézā din cauza lorū.

Curățā cu desēvēșire capulū de pāduchi etc.

Sē se observe strictū: că se vinde cāntăritū în hārtiā nu este niciodatā **Specialitate-Zacherl.**

Numai în Sticle-originale veritabilū și etfinū de procuratū dela depositulū principalū

I. Zacherl, Wien, I. Goldschmiedgasse 2.

În Brașovū dela Domnii:

I. L. & A. Hesshaimer
 Emil Porr
 Demeter Eremias
 Karl Schuster, farmac.
 Iulius Hornung
 I. Goos

Heinrich Zintz
 Carl Irk
 Heinrich Rhein
 Ratz Lajos
 Karl Kirr
 Ferd. Iekelius, farm.

Ed. Kugler, farm.
 Iul. Müller,
 N. Grădinar
 Ioh. Lerchenfeld
 Karl Töpfner
 George Ștefanovici.

In orașele cealalte și la țară depositele de Zacherlin veritabilū se potū vedea pe placatele espuse.

56,12-1

Care este cea mai bună hârtia pentru țigări?

Acastă întrebare foarte importantă pentru fiă-care fumătorū de țigări s'a stabilitū deja în modulū celū mai nedubios

Nu este reclamă golă, ci unū faptū constatātū prin autoritāți științifice de primulū rangū pe basa analizei comparative a diferitelorū hârtii de țigări mai bune, ce se află în comertū, că hârtia de țigări

„LES DERNIERES CARTOUCHES“
 și **„DOROBANTULU“**

din fabrica **BRAUNSTEIN FRÈRES** la Parisū,
65 Boulevard Exelmans,

este cu deosebire cea mai ușorā și cea mai escelentā.

După ce s'a stabilitū acēsta între altele prin Dr. Pohl, profesorū la facultatea tehnică în Viena, Dr. Liebermann, profesorū și conducătorū alū stabilimentului chimicū de statū în Budapesta, și o analiză comparativă, făcută în Iuliu 1887 după puncte de vedere nouē igienice de cătră Dr. Soyka, profesorū de Hygieniā la Universitatea nemțescă din Praga, a produsū chiar rezultatulū strălucitū, că hârtiele de țigări „Les dernières Cartouches“ și „Dorobanțulū“ suntū cu 23—74% mai ușore, și că împărtășește fumului de tutunū cu 23—77% mai puține părți streine, ca cealalte hârtii analizate. Veritabilă este numai aceeași hârtiā, a cărei Etiquetă sēmēnā cu desenulū aci imprimatū și care őrta firma Braunstein Frères.

Fabrica a deschisū unū depositū pentru vëndare en gros a hârtiei de țigări și a tuburilorū pentru țigări

BRAUNSTEIN FRÈRES, 193,50—21

WIEN, I. Bez., Schottenring Nr. 25,

și aflā aceste articole la tōte firmele mai mari, cari au de vëndare asemenea mărfuri.

Domnii, ce se abonézā din nou, sē binevoiască a serie adresa lāmuritū și sē arate și posta ultimā.

Administrațiunea „Gaz. Trans.“

Vinū escelentū pentru apă minerală,

Țuică romānescă veritabilă,

Silvorium de Sirmia veritabilū,

Bere de Steinbruch în butelii,

Se aflā de vëndare la

George Ștefanovici, comerciantū

Piața mare Nr. 28, în Brașovū.

IOSIF GAVORA.

Pentru lucru eminentū și gustū bunū la expozițiunea regnicolară din 1885 din Budapesta, distinsū cu medalia cea mare a expozițiunii.

In Budapesta, strada Váczy Nr. 17.

Recomandū obiectele necesare pentru

adjustarea bisericilorū și capelelorū

cu cele ce sunt provēdūtū în abundență pentru prețurile cele mai moderate, și lucrute cātū se pōte mai frumosū, anume:

Odăjdii felon

și altele, după ritulū gr. orientālū.

Prapori și stindarde pentru reuniuni.

Stindarde pentru pompieri, copii de scōlā, reuniuni industriale, reuniuni de cāntări și

Primescū repararea hainelorū vechi precum și aurărierea și argintărierea pe lângă prețuri moderate.

Cusături cu aurū, argintū și mătāsă și haine bisericesci, cusute cu firū de aurū, argintū și mătāsă.

Dantale bisericesci. Invēlitoare de prestolū. Mărfuri bisericesci. Damaste etc.

Punctualitatea ni-o potū adeveri prin mai multe sute de epistole de recunoștință.

Cataloge de prețuri la cōrință trimittū libere de post-por

reuniuni de înmormēntare.

Statue, policandre, petire și chipuri sfinite, sfeșnice pentru altari și de pārete, candelē. Iconostase, chipuri pentru fruntariu. În mormēntarea Domnului etc. etc.

179,30—23